

[Johannes Hansen.]

for de Varer, de forædlede Landbrugsprodukter, som vi eksporterer, har i allerhøjeste Grad svært ved at skaffe det nødvendige til Forrentning, Afdrag og Skatter, som nu en Gang falder paa disse Ejendomme.

Er det nu saa store Afgifter, der hviler paa saadant et Husmandsbrug? Ja, det er det i Virkeligheden. Det er meget store Beløb, der skal udredes, før der bliver noget til Familien at leve af. Tager man et af disse Husmandsbrug, som er oprettet i 1925 — der ligger oppe i den Egn, hvor jeg bor, en hel Række af dem, som jeg ret ofte har Forbindelse med —, og gør sig klart, hvor mange Penge disse Folk skal udrede, før de faar noget at leve af, saa vil man forstaa, at det ikke er let under de Forhold, som vi i Øjeblikket lever under, at klare sig. Nu efter at Afdragspligten er traadt i Kraft, skal der hver Termin betales et Beløb paa 412 Kr. 75 Ø., det vil sige, der skal i et Aar i Renter og Afdrag af et saadant Brug betales ca. 825 Kr. Naar dertil kommer, at der i den samme Kommune, i Flade-Gærum Kommune, er en meget høj Beskatning, saa en hel Del af disse Husmænd samtidig skal udrede et Skattebeløb, der ligger oppe omkring halvtredie Hundrede Kroner, og dertil kommer Brandforsikring, lovpligtig Ulykkesforsikring og de andre Forsikringer, der nu en Gang følger med, saa vil ærede Medlemmer forstaa, at der i et saadant Husmandsbrug skal udredes en Sum af 1 100 Kr., før der overhovedet bliver noget som helst til Driften, og før der bliver noget til Familien at leve af. Det er i hvert Fald ikke noget lille Beløb, der saaledes skal skaffes til Veje. Og saa maa vi endda huske paa, at disse Folk ikke forrenter hele det Beløb, som Staten har udlaant i den vedkommende Ejendom. Der er et rentefrit Beløb paa 3 000 Kr., som, hvis det ogsaa skulde forrentes, hvad man maatte gøre, hvis man ikke havde henvendt sig til Staten om Laan, vilde have forøget Rentebyrden ganske betydeligt.

Nu vil mange sikkert sige: Ja, men det er de Brug, som er oprettet efter den gamle Husmandslov; de, der har faaet deres Brug oprettet efter Loven af 4. Oktober 1919 — Fæsteloven, som vi kalder den —, er helt anderledes stillet. Men er det nu Tilfældet? Er det nu Tilfældet, at disse Folk er bedre stillet i Dag end de andre? Der er fra Regeringspartiernes Side og ogsaa fra Ledernes Side indenfor Husmandsbevægelsen agiteret meget, meget stærkt med, at naar vi kom ind i en vanskelig Situation, i en Tid med lave Konjunkturer, med daarlige Pri-

ser paa Landbrugets Varer, saa vilde Afgifterne paa disse Brug ogsaa synke samtidig. Nu kan vel ingen nægte, at vi ret længe har været inde i en saadan Tid med meget lave Priser paa Landbrugets Varer; men jeg kan forsikre ærede Medlemmer om, at der endnu den Dag i Dag ikke er nogen af disse Husmænd ude i disse Brug, der har mærket nogen som helst Nedsættelse i deres Afgifter til Staten, absolut ikke! De har i Dag de samme Udgifter at betale, som de betalte den Dag, de overtog Bruget. Og derfor er der ogsaa en Del af disse, som nu synes, at det ikke rigtig passer med de Løfter, der har været givet af Fortalerne for netop denne Brugsform. Der blev f. Eks. paa Gammel Hammelse oppe i Nærheden af Brønderslev foretaget en Udstykning i 1922 netop efter dette Udstykningsprincip, og Forholdet dér er det, at til Trods for at disse Folk kun skal forrente de 6 000 Kr. af, hvad det kostede at opføre deres Bygninger, saa har en Del af disse Folk en halvårlig Afgift paa over 350 Kr. at betale, og de har altsaa i Forvejen faaet et rentefrit Beløb paa Størrelse med Forskellen mellem de 6 000 Kr. og det, som det kostede at oprette deres Brug. Dertil kommer, at disse Folk alle sammen har maattet optage Grundforbedringslaan, fordi Jorden ikke var blevet afvandt, saaledes som den burde have været det, før Udstykningen fandt Sted, idet de har maattet foretage Dræning for overhovedet at have nogen Mulighed for at eksistere. Disse Grundforbedringslaan skal ogsaa forrentes og afdrages, og saa kommer vi op paa et Beløb af over 1 000 Kr. pr. Ejendom, før der bliver noget til disse Folk at leve af.

Mange mener jo, at Statshusmændene har faaet en Fordel, som alle andre ikke har, og at Chancerne for dem for at klare sig i en vanskelig Situation derfor skulde være bedre end for en hel Del andre — men er det nu Tilfældet? Og tror nogen virkelig, hvis Forholdene bliver ved at være, som de er i Øjeblikket, hvis Priserne paa det danske Landbrugs Eksportvarer bliver ved at ligge paa det Niveau, hvorpaa de ligger i Øjeblikket, at det vil være muligt for disse Folk i Længden at skaffe de nødvendige Penge til at betale de Renter og Afdrag, som Staten nu en Gang forlanger? Det vil være ganske umuligt for disse Folk at gøre det, det vil ikke kunne lade sig gøre. Mange, mange af disse Mennesker er allerede i ret store Restancer, og hvis der ikke sker noget, saaledes at Byrden paa en eller anden Maade lettes for disse Folk, saa vil Resultatet ganske afgjort blive dette, at der maa